

Kauniaisten lukion kurinpitosuunnitelma

1 Periaatteet ja normit kurinpidossa

Koulun kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa käytetään lukiolain mukaisia keinoja. Näitä keinoja sovellettaessa noudatetaan hallinnon periaatteita oikeusturvasta: yhdenvertaisuus-, objektiviteetti-, luottamuksensuoja-, tarkoitussidonnaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita. Näiden mukaan kurinpitotoimien käyttö perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä.

Kurinpitoseuraamusten on oltava oikeassa suhteessa tekoon, eikä niitä käytetä asiaan kuulumattomassa tarkoituksessa, kuten kostamis- tai loukkaamistarkoituksessa.

Kurinpitotoimea harkitessa otetaan huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso. Opiskelijaa ja huoltajaa kuullaan ennen kurinpitotoimesta päättämistä.

Kauniaisten lukion kurinpitosuunnitelman tärkein osa on ennaltaehkäisevä työ.

Ennaltaehkäisevää työtä on avoin keskustelu, opiskelijoiden, huoltajien ja henkilöstön kuuleminen, erilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja koulun toimintamalleista tiedottaminen. Opiskelijoiden osallisuudesta koulun toiminnassa pidetään huolta ja opiskelijoiden hyvinvointia ja oppimista tuetaan monin tavoin. Koulun oppimisympäristöä pidetään terveenä ja turvallisena.

Talon tavat -käyttäytymisohjeet sekä järjestyssäännöt ovat ohjaavia normeja talon opiskelijoille ja henkilökunnalle. Kurinpitosuunnitelmassa esitellyt keinot pohjautuvat tilanteisiin, joissa opiskelija rikkoo järjestyssääntöjä tai toimii muuten epäasiallisesti.

2 Tiedotus, seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Talon tavat ja koulun järjestyssäännöt käydään läpi ryhmänohjaajan tunneilla jokaisen lukuvuoden alkaessa kaikkien opiskelijoiden kanssa. Opiskelijoita koskevat säännöt ja käyttäytymisnormit ovat nähtävissä opiskelijan oppaassa sekä koulun kotisivuilla.

Kurinpitosuunnitelma, Opiskeluhoitosuunnitelma, Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän vastainen suunnitelma sekä muut koulun opiskelun ohjaukseen ja tukeen liittyvät suunnitelmat ovat nähtävissä koulun kotisivujen kautta. Suunnitelmien päivityksen yhteydessä niitä käydään opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa läpi. Henkilökunnan osalta varmistetaan vuosittain, että kaikki henkilöstöön kuuluvat ovat selvillä kurinpitokeinoihin liittyvistä käytännöistä. Myös

huoltajia informoidaan päivityksistä Wilman ja vanhempainiltojen kautta sekä huoltajille varataan tällöin mahdollisuus osallistua suunnitelmien kommentointiin.

Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) seuraa opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelijoiden arjessa tapahtuvia ilmiöitä erilaisten kyselyjen ja opiskelijoilta tulevien yhteydenottojen perusteella. Opettajat osallistuvat seurantaan ja ilmoittavat havainnoistaan rehtorille, ryhmänohjaajalle tai YHR:n jäsenelle. Hyvinvoivassa koulussa kurinpitokeinojen tarve on vähäinen.

Opiskelijoiden välisissä ristiriitatilanteissa toimitaan lukion väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän vastaisen suunnitelman mukaan.

Koulun Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä käsittelee lukuvuoden arvioinnin yhteydessä koulussa käytetyt kurinpitotoimet. Rikkeiden laadusta, määrästä ja vaikuttavuudesta tehdään johtopäätöksiä ja tämän perusteella suunnataan seuraavan lukuvuoden työskentelyä. YHR on valmis tarkistamaan kurinpitosuunnitelmaa havaittujen puutteiden osalta nopeallakin aikataululla. Kurinpitosuunnitelma päivitetään yhdessä henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa vähintään neljän vuoden välein.

3 Lukiolain mukaiset kurinpitokeinot

Vähäisissä rikkeissä, kuten epäasiallisessa käyttäytymisessä oppitunneilla, välituntien aikana tai koulun järjestämissä tilaisuuksissa, tilanteessa läsnä oleva opettaja tai muu henkilökunnan jäsen puuttuu välittömästi opiskelijan käyttäytymiseen ja pyrkii keskustellen ohjaamaan opiskelijaa. Jos opiskelija käyttäytyy vastaavalla tavalla toistamiseen, opettaja pyytää rehtorin keskustelemaan kyseisen opiskelijan kanssa. Rehtori huomauttaa opiskelijaa ja tekee tästä merkinnän Wilmaan. Toistuvasti käytöshäiriöitä aiheuttava opiskelijan asiassa konsultoidaan opiskeluhuollon asiantuntijoita ja tarvittaessa perustetaan yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä.

Lukiossa käytettävät kurinpitokeinot pohjautuvat Lukiolakiin (714/2018) (täydennetty 165/2022). Lukion rehtori vastaa kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niiden laillisuudesta sekä kaikkien asianosaisten henkilöiden oikeusturvaperiaatteiden toteutumisesta. Rangaistusprosessin ollessa vireillä rehtori pyytää avukseen toisen koulun henkilökuntaan kuuluvan henkilön, joka osallistuu rangaistusta käsitteleviin keskusteluihin, kun asiaa käsitellään rikkeestä epäillyn opiskelijan kanssa.

Rehtori kirjaa ylös käyttämänsä kurinpitotoimet kouluhallinto-ohjelmaan ja arkistoi tapauksiin liittyvät dokumentit säilytettäväksi koulun arkistoon. Rehtori ilmoittaa kurinpitotoimista alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja informoi niitä henkilökunnan jäseniä, joita asia koskee.

Rehtori käyttää kurinpitotoimia ja ohjaa tapauksen selvittämistä asioissa, joissa opiskelija rikkoo koulun järjestyssääntöjä tai toimii muuten epäasiallisesti koulussa, koulun opintomatalla tai

muussa koulun järjestämässä tilaisuudessa. Jos opiskelijan epäillään rikkoneen lakia niin rehtori siirtää asian tutkinnan poliisille. Tarvittaessa koulu avustaa poliisia selvitystyössä.

1) Opetusta häiritsevän opiskelijan poistaminen opetustilanteesta

Opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän opiskelijan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta. Rehtori keskustelee tilanteesta tarvittaessa opiskelijan kanssa ja ohjaa opiskelijaa opiskeluhuollon avun piiriin.

2) Rehtorin suullinen huomautus

Rehtori selvittää asiaa ja keskustelee epäasiallisesta käyttäytymisestä epäillyn opiskelijan kanssa. Suullinen huomautus perustuu myös muiden asianomaisten näkemyksiin, joita rehtori selvittää ennen huomautuksen antamista. Rehtori ohjaa tarvittaessa opiskelijan eteenpäin opiskeluhuollon toimijoille. Rehtori kirjaa antamansa huomautuksen opiskelijalle Wilma-merkintänä ja on yhteydessä huoltajaan, jos opiskelija on alaikäinen.

3) Kirjallinen varoitus

Rehtori selvittää kurinpitoasian taustaa asianosaisten opiskelijoiden ja henkilökunnan jäsenten kanssa. Selvityksen jälkeen järjestetään kuulemistilaisuus, jossa rikkeestä epäilty opiskelija tai alaikäisen opiskelijan huoltaja voi esittää oman näkemyksensä tapahtumasta. Kuulemistilaisuudessa on läsnä rehtorin avukseen pyytämä, asiaa tunteva koulun henkilökunnan jäsen. Kuulemistilaisuudesta laaditaan pöytäkirja, josta kopio annetaan ko. opiskelijalle. Taustaselvitysten ja kuulemistilaisuuden perusteella rehtori laatii kirjallisen varoituksen ja tekee siitä päätöksen. Tapauksen kirjalliset dokumentit säilötään koulun arkistoon.

Rehtori kirjaa varoituksen ylös kouluhallinto-ohjelmaan. Rangaistun opiskelijan rikettä käsitellään tarvittaessa yksilökohtaisesti perustettavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja ohjataan opiskelija tarpeellisen avun piiriin.

4) Opetuksesta epääminen enintään kolmeksi päiväksi

Rehtori voi evätä opiskelijan osallistumisen opetukseen enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi

taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Epäämisen aikana opiskelijalle järjestetään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle järjestetään myös muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Kuraattori ja erityisopettaja laativat opiskelijalle suunnitelman normaaliin opetukseen palaamisen tukemiseksi ja opiskelussa mukana pysymiseksi..

5) Määräaikainen erottaminen

Jos opiskelijan rikkomus on vakava tai hän tekee toistamiseen saman rikkomuksen, josta jo aiemmin on annettu kirjallinen varoitus, on seurauksena määräaikainen erottaminen koulusta.

Rehtori ohjaa tapauksen selvitystyötä ja kuulee asianosaisia kuulemistilaisuuksissa, joissa on läsnä rehtorin avukseen pyytämä henkilökunnan jäsen. Myös tarpeellisia asiantuntijoita kuullaan selvityksen yhteydessä. Rehtori laatii kuulemisten perusteella tapauksesta kirjallisen aineiston ja päätösesityksen sekä tallentaa kaikki selvityksen yhteydessä tehdyt dokumentit ja muun tarvittavan aineiston koulun arkistoon.

Aineisto ja päätösesitys käsitellään Kauniaisten kaupungin Suomenkielisessä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnassa, joka voi tehdä päätöksen korkeintaan vuoden mittaisesta opiskelijan erottamisesta koulusta. Oppivelvollinen lukiolainen voidaan erottaa kuitenkin enintään vain kolmeksi kuukaudeksi. Rangaistu opiskelija ohjataan yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän toimesta tarpeellisten opiskeluhoitojen ja oppimisen tukitoimien piiriin. Hänen opiskeluaan varten laaditaan suunnitelma, jonka laativat kuraattori ja erityisopettaja rehtorin ja tarvittavan muun henkilökunnan avustuksella.

4 Yhteistyötahot

Kurinpitokeinoja käytetään aina siten, että rikkeestä epäillyn alaikäisen opiskelijan huoltaja on alusta asti mukana tapauksen selvityksessä. Kaikkien tapauksissa jollain tavalla osallisena olleiden opiskelijoiden huoltajia informoidaan tapahtuneesta, vaikka ko. opiskelijat eivät olisikaan kurinpitotoimen kohteena. Myös opiskeluhoitojen henkilökunta on läheisesti mukana aina, kun kurinpitokeinoja käytetään tai opiskelijoiden mahdollisia rikkeitä selvitetään. Jos koulusta ei löydy omasta takaa riittävästi osaamista, ollaan valmiina hakemaan apua esim. kaupungin sosiaali- tai nuorisotoimelta. Jos tapauksiin liittyy mahdollisuus, että lakia on rikottu, on yhteistyötahona aina poliisi.

Liite 1: Kauniaisten lukion järjestyssäännöt

KAUNIAISTEN LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

1. Olen vastuussa turvallisesta opiskeluympäristöstä ja olen velvollinen ilmoittamaan koulun henkilökunnalle, jos epäilen turvallisuuden olevan vaarassa. 1)
2. En tuo kouluun tai pidä hallussani esineitä tai aineita, jotka ovat lain mukaan kiellettyjä tai jotka voivat vaarantaa muiden tai oman turvallisuuteni. 1) 4)
3. Olen velvollinen osallistumaan opetukseen, ellei minua ole erikseen vapautettu siitä. 3)
4. Noudatan annettuja ohjeita ja käyttäydyn muita kohtaan huomaavaisesti ja asianmukaisesti. 3) 4)
5. Korvaan koulun omaisuudelle aiheuttamani vahingot. 2) 4)
6. En häiritse opetusta enkä aiheuta muulla tavoin järjestyshäiriöitä. 1) 3) 4)
7. En syyllisty vilppiin kuten plagiointiin tai tekijänoikeusrikkomukseen koulutyössä. 3) 4) 8)
8. En käytä tupakkatuotteita, alkoholia tai muita huumaavia aineita kouluaikana, koulun alueella tai koulun järjestämissä tilaisuuksissa. 1) 3) 4) 5) 6)
9. En kuvaa tai tallenna muulla tavoin opetustilanteita, opettajia, henkilökuntaa tai opiskelijoita, ellen ole saanut siihen erillistä lupaa. 7)

Lainkohdat, joihin järjestyssäännöt perustuvat

1. Lukiolaki 714/2018 40 §: oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön
2. Vahingonkorvauslaki 412/1974 1 § 2 § 3 §: vahingon aiheuttajan korvausvastuu
3. Lukiolaki 714/2018 30§: opiskelijan velvollisuudet
4. Lukiolaki 714/2018 41 §: kurinpito
5. Tupakkalaki 2016/549 74 §: yleiset tupakointikiellot
6. Alkoholilaki 1994/1143 2003/616 58 §: nauttimiskiellot
7. Rikoslaki 1889/39, 2000/531 8 §: yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen
8. Tekijänoikeuslaki 1961/404: tekijänoikeudet

Liite 2: Kauniaisten lukion Talon tavat

TALON TAVAT

- Toimin reilusti ja asiallisesti kaikkia muita kohtaan.
- Pidän koulun tilat siistinä.
- Toimin koulun tiloissa ja oppitunneilla siten, että jokaisen on hyvä keskittyä työskentelyyn.
- Saavun oppitunneille ajoissa.
- Olen velvollinen selvittämään opettajalle poissaoloni opetuksesta.
- En käytä matkapuhelinta tai tietokonetta yksityisasioihin enkä pelaamiseen opetuksen tai koulun yhteisten tilaisuuksien aikana.
- En käytä ulkovaatteita enkä päähineitä oppitunneilla ja ruokailussa.
- Kouluruokailussa noudatan ruokailuaikoja, en etuile ruokajonossa, palautan käyttämäni astiat linjastoon ja olen vastuussa omien jälkieni siivoamisesta.
- Jos tulen kouluun moottorikäyttöisellä ajoneuvolla, parkkeeraan ajoneuvoni niille varatuille parkkipaikoille.